

Noem de wijk ‘de Oude Riet’ – voorstel voor de naam van de nieuwe woonwijk in Zuidhorn

Een voorstel van stichting Beekdal-landschap Oude Riet inzake de nieuwe wijk in Zuidhorn.

Juni 2026¹

Intro – in Zuidhorn vindt momenteel discussie plaats over de aanleg van een nieuwe woonwijk oostelijk van

de wijk Oostergast. Werknaam is Oostergast Oost. Op 17 maart jl. was er een inloopavond over een *Streefbeeld*, waarin inspraakreacties zijn verwerkt.

Aanknopingspunt voor onze Stichting Beekdal-landschap Oude Riet is dat deze wijk komt te liggen in het voormalige Oude Riet dal. De gemeentelijke stukken zijn dubbelzinnig: enerzijds staat er dat de Oude Riet hier sinds 1990 is verdwenen, anderzijds dat in de bodem en in het reliëf de Oude Riet nog te herkennen is. Onzes inziens zijn Zuider- en Oostertocht restanten van de Oude Riet en is er zeker sprake van het voormalige Rietdal, waar eeuwen lang een beek en een zeearm stroomden. Zie bijlage 1.



Deel van een paneel uit de tentoonstelling over de Oude Riet in het Wierdenmuseum in 2021. In lichtblauw de beide reststromen ten oosten van Zuidhorn en Noordhorn

In de gemeentelijke documenten inzake deze nieuwe wijk komt de Oude Riet diverse keren langs, we citeren:

‘Oude landschappelijke elementen (Oude Riet en bijbehorende stuw-wallen) herkenbaar houden bij ontwerp- en inrichting nieuw woongebied Dit is een ontwerpogave die te zijner tijd bij de verdere uitwerking (ontwerp) en realisatie wordt betrokken’. De reactie: *‘Wordt meegenomen bij de verdere uitwerking (ontwerp) en realisatie.’*

Onze doelstelling als Stichting is om bekendheid, zichtbaarheid en beleefbaarheid van het beekdal "de Oude Riet" te bevorderen. Weliswaar verdween de Riet als beek en zeker als zeearm ten oosten van Zuidhorn en Noordhorn vrijwel geheel, maar er zijn nog wel sporen zichtbaar. Voorstellen doen past dus in onze doelstelling.

¹ Dit voorstel hebben we eind april 2026 officieel ingediend bij de gemeente Westerkwartier.

Onze voorstellen zijn:

- a. **Naamgeving;** de huidige werknaam Oostergast-Oost, net voorbij de wijk Oostergast, is verwarrend. **De nieuwe wijk komt te liggen in het stroomgebied van de Oude Riet. Laten we de nieuwe wijk daarom ‘de Oude Riet’ noemen.**
- b. **Straatnamen:** contact met de gemeentelijke straatnamencommissie op 3 maart jl. leverde op dat de gemeente Westerkwartier de inventarisatie van **veldnamen** in de gemeente Zuidhorn van de Historische Vereniging Zuidhorn kent (zie bijlage 4) en deels gebruikt heeft voor de wijk Oostergast. Een alternatief zou kunnen zijn om met **rieviernamen** te komen uit Groningen: van Lauwers tot Hunze of Eems en Aa. Zie bijlage 2, wikipagina **rieviernamen** Groningen.
En/of
- c. In Fivelingo (bij Appingedam) is in 2025 een **ludiek experiment** opgezet; het planten van een bloemenlint in de deels verdwenen rivierloop van de **Fivel**. (bijlage 3). *St. Gastvrijheid aan de Lauwers* plaatst langs deze rivier beelden van monniken als symbool. Wij kunnen ons een symbool voor de verdwenen Oude Riet voorstellen. We beraden ons hier nog op.
- d. Een alternatief is nog het gebruik van oude **veldnamen** in dit gebied. Bijlage 4.

BIJLAGE 1. ZUIDHORN EN DE OUDE RIET – ENKELE BRONNEN OVER DE OUDE RIET.

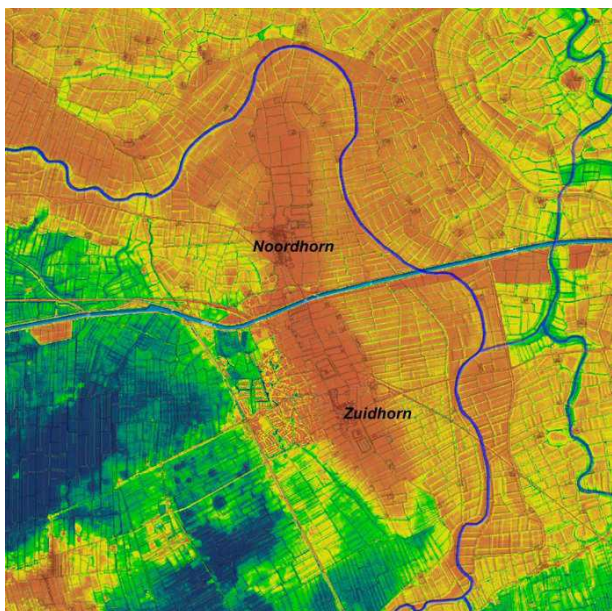
a. A.E. Clingenborg in ‘**Geschiedenis van Zuidhorn**’, 1986, ‘Aan de Noord-Oost- en Zuidzijde ligt de gemeentegrens bijna geheel langs de Oude Riet; de westgrens ... etc.’

b. de in 2026 verschenen **Landschapsbiografie van het Westerkwartier**, zegt op pag 19. ‘*Tussen de twee plateaus van Langewold en Vredewold vormde zich ... een smeltwaterdal ... het Oude Diep. Tegenwoordig is deze historische waterloop nog (deels) te herkennen in het landschap, als een combinatie van Oude Riet, Oude Diepje, Oude Diep, Dwarsdiep, Matsloot en Zuidhornertocht. Op sommige plekken is de waterloop gekanaliseerd*’. Dit citaat is overigens niet helemaal nauwkeurig omdat boven Noordhorn de Oude Riet en Kommerzylsterdiep en -riet ongenoemd blijven.
<https://landschapsbeheergroningen.nl/projecten-cultuurhistorie/landschapsbiografie-westerkwartier/>

c. De **Kadasterkaart** van 1833 onderscheidt Zuider- en Oostertogt duidelijk.

Op latere kaarten heet de laatste ook wel Hamster wetering.

<https://www.topotijdreis.nl/kaart/1930/@222166,586531,8.89>



d. Een belangrijke bron is het werk van Prof. Jan van de Broek, **Groningen en het Drentse water**, Verkenningen in de landschaps- en waterstaatsgeschiedenis van Centraal-Groningen, deel 11 ‘Tussen Aduard en Grijpskerk’, deel 2
<https://www.vanlauwerstoteems.nl/groningen-en-het-drentse-water-11.html>

BIJLAGE 2 RIVIERNAMEN IN GRONINGEN WIKIPEDIA

- [Drentsche Aa](#)
- [Drentsche diep](#)
- [Eems](#)
- [Fiemel Ae](#)
- [Fivel](#)
- [Grote Tjariet](#)
- [Hunsinge](#)
- [Hunze \(rivier\)](#)
- [Kleislout \(Harkstede\)](#)
- [Kommerzijlsterriet](#)
- [Kromme Raken](#)
- [Lauwers \(rivier\)](#)
- [De Lethe](#)
- [Middagster Riet](#)
- [Munte \(Groningen\)](#)
- [Noorderried](#)
- [Olde Lauwers](#)
- [Oldediepke \(Woltersum\)](#)
- [Oostermoerse Vaart](#)
- [Oude Ae](#)
- [Oude Diepje](#)
- [Oude Riet \(Westerkwartier\)](#)
- [Pagediep](#)
- [Peizerdiep](#)
- [Pekel A \(rivier\)](#)
- [Reider Ae](#)
- [Reitdiep \(diep\)](#)
- [Rensel](#)
- [Scharmer Ae](#)
- [Selwerderdiepje](#)
- [Sijpe](#)
- [Slochter Ae](#)
- [Smerige Ae](#)
- [Swalve](#)
- [Tjamme \(rivier\)](#)
- [Westereems \(rivier\)](#)
- [Westerwoldse Aa](#)
- [Woltersumer Ae](#)

BIJLAGE 3. SYMBOLIEK [HTTPS://WWW.RTVNOORD.NL/NATUUR/1341409/HISTORISCHE-RIVIER-DE-FIVEL-MOET-OPNIEUW-ZICHTBAAR-WORDEN-DOOR-BLOEMENLINT](https://www.rtvnoord.nl/natuur/1341409/historische-rivier-de-fivel-moet-opnieuw-zichtbaar-worden-door-bloemenlint)

‘Een visualisatie van waar de Fivelboezem in vroegere jaren in het landschap lag’

Omwonenden en natuurliefhebbers gaan zaterdag 13 september met eigen handen de voormalige rivier de Fivel weer zichtbaar maken. Met inheemse bloemen en gezamenlijke kracht willen de Fivelboezemvrienden een duizenden jaren oud verhaal terug laten keren in het Groninger landschap. (...) **Bloemenlint maakt geschiedenis zichtbaar.** Het inzaaien van de oevers met inheemse bloemen heeft een dubbel doel. Enerzijds wordt de biodiversiteit ondersteund, anderzijds krijgt de voormalige rivier weer een gezicht.



‘Noem deze wijk ‘de Oude Riet’ - voorstel naamgeving voor nieuwe wijk Zuidhorn.
Stichting Beekdal Oude Riet, voorjaar 2026



BIJLAGE 4 VELDNAMEN IN PLANGEBIED

We halen dit uit een publicatie 'Veldnamen in Britil, Noordhorn en Zuidhorn', uitgave van de veldnamencommissie van de Historische Kring Zuidhorn, (1995)

Letter G in plangebied Oostergast Oost kende bijgaande veldnamen

G	
G 1	Stukje bij Zuidhorn
G 2	Riggellaand
G 3	Swienehokjelaand
G 4	Dodenpad
G 5	Auwema's land
G 6	Sandland
G 7	Land van Smit
G 8	Tillema
G 9	Achter de stal
G 10	Tweede en derde stukje
G 11	Velde - v.d.
G 12	Oaltje drei
G 13	Blauwwikel
G 14	Ekke Noord
G 15	Vief groas

G 15	Land van Kortholt
G 16	Hoge vier
G 17	Krodde vier
G 18	Naast Jans
G 19	Drie stukjes
G 19	Land van Viets
G 20	Lange drie
G 21	Land van Jans
G 22	Land van Auwema
G 23	Over de Tocht
G 24	Land van Rietema
G 24	Rietema's land
G 25	Hof - 't
G 27	Eerste Cardinaal
G 28	Tweede Cardinaal
G 29	Tiemens Tweike
G 30	Hoge vier
G 31	Hoge vijf
G 32	Lege vijf
G 33	Omloop - de
G 34	Dijk - de
G 35	Naargenshuuzn
G 36	Dikke dikkie
G 37	Smalle streep
G 38	Beide haalven
G 39	Grote stuk - 't
G 40	Stuk veur 't hokje - 't
G 41	Brede vier - de
G 42	Nijlaand
G 43	Lange drei
G 44	Eén bunder 22
G 45	Drieke - het
G 46	Tipstuk
G 47	Veurste stuk Melis
G 48	Tweede stuk N.H. Kerk
G 49	Eerste stuk N.H. Kerk
G 50	Kaai - de

'Noem deze wijk 'de Oude Riet'' - voorstel naamgeving voor nieuwe wijk Zuidhorn.
Stichting Beekdal Oude Riet, voorjaar 2026